

Társadalmi innovációk szerepe a perifériák visszailleszkedési folyamatában

Varga Ágnes

ELTE TTK Földtudományi Doktori Iskola
Társadalom- és Gazdaságföldrajzi Tanszék
doktorandusz

A MAGYAR REGIONÁLIS TUDOMÁNYI TÁRSASÁG

XII. VÁNDORGYŰLÉSE

Helyi fejlesztés

Társadalmi innovációk a társadalmi és területi hátrányok kezelésében szekció

2014. november 28.

Veszprém

A kutatás a Megvalósult és elmaradt szinergiák a fejlesztéspolitikában – uniós és hazai támogatások kölcsönhatásai földrajzi keretben című (K 101025) OTKA kutatás támogatásával valósult meg

Miről lesz szó?

- Rendszerek szerepe az egyének és térségek jól-létében
- A perifériák kiilleszkedési folyamatairól
- Perifériák problémái
- Sikeres társadalmi innovációk keretfeltételei
- Gyakorlati kihívások
- Összegző gondolatok

Rendszerek szerepe az egyének és térségek jól-létében

Egyén

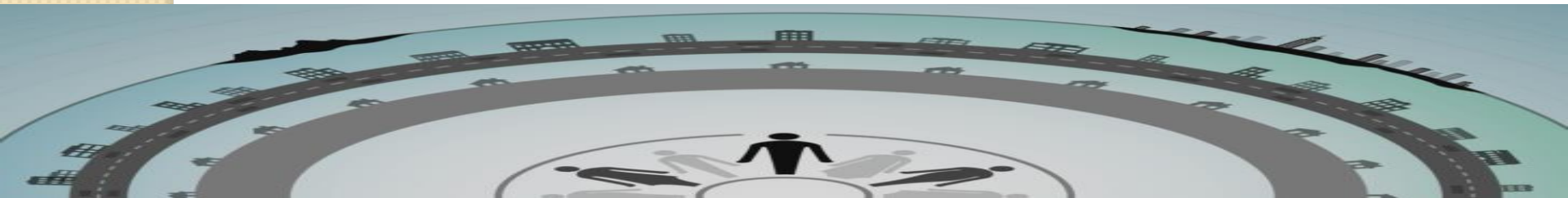
- Bioszféra
- Ország
- Város
- Oktatás
- Egészségügy
- Közlekedés
- Munkahely
- Család
- ...

Térség

- Gazdasági rendszer
- Politikai rendszer
- Intézményi rendszer
- Közúthálózati rendszer
- ...

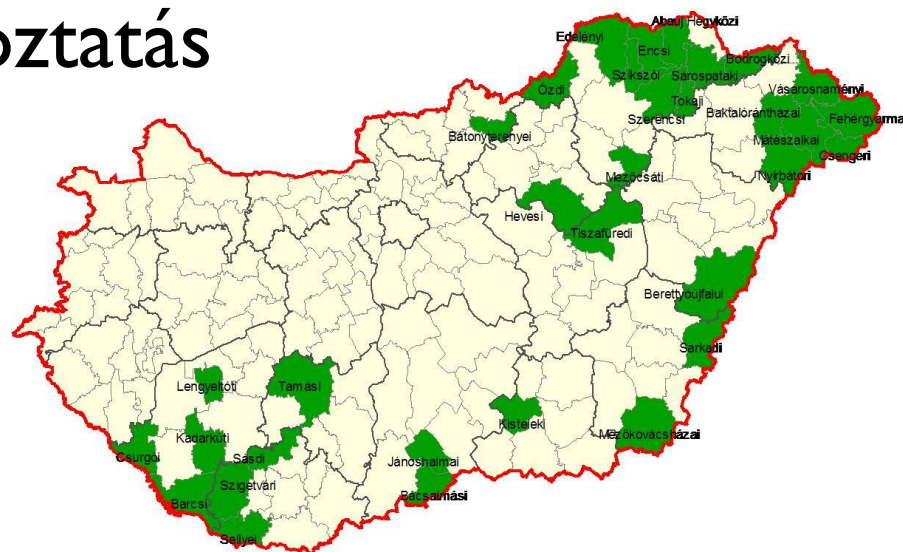
Élő rendszerek sajátosságai!

- Nyitottság - kommunikáció
- Önszabályozás
- Elemek egységes és sajátos működése
- Sajátos struktúra

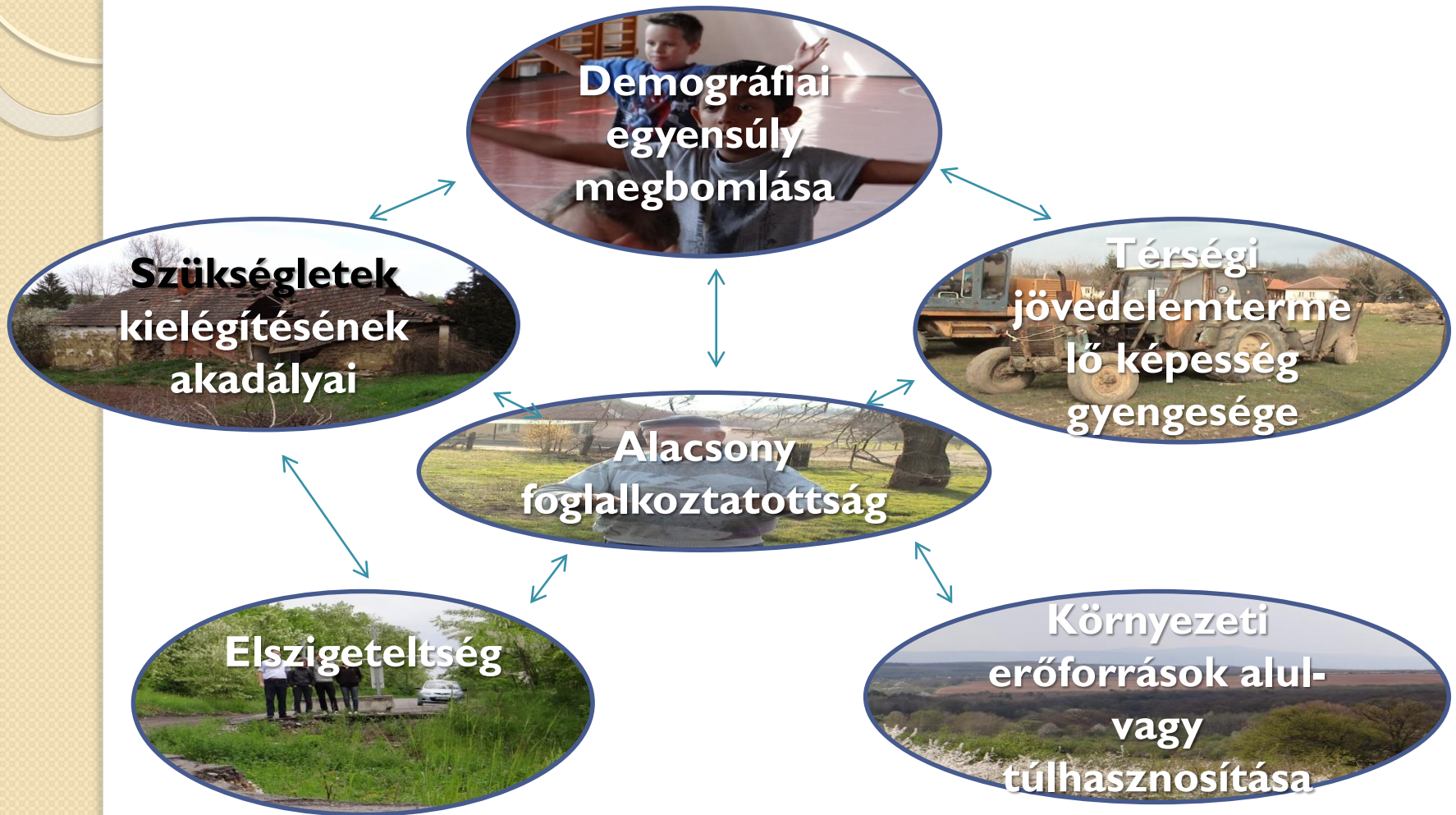

A perifériák kiilleszkedési folyamatairól

- Feudalizmus felbomlása
- Trianon – külső perifériák
- Szocialista településpolitikák (OTK)
- Rendszerváltoztatás

Perifériák problémái

Rendszerszemléletű megoldást kívánó komplex problémák!

Fekete, 2006

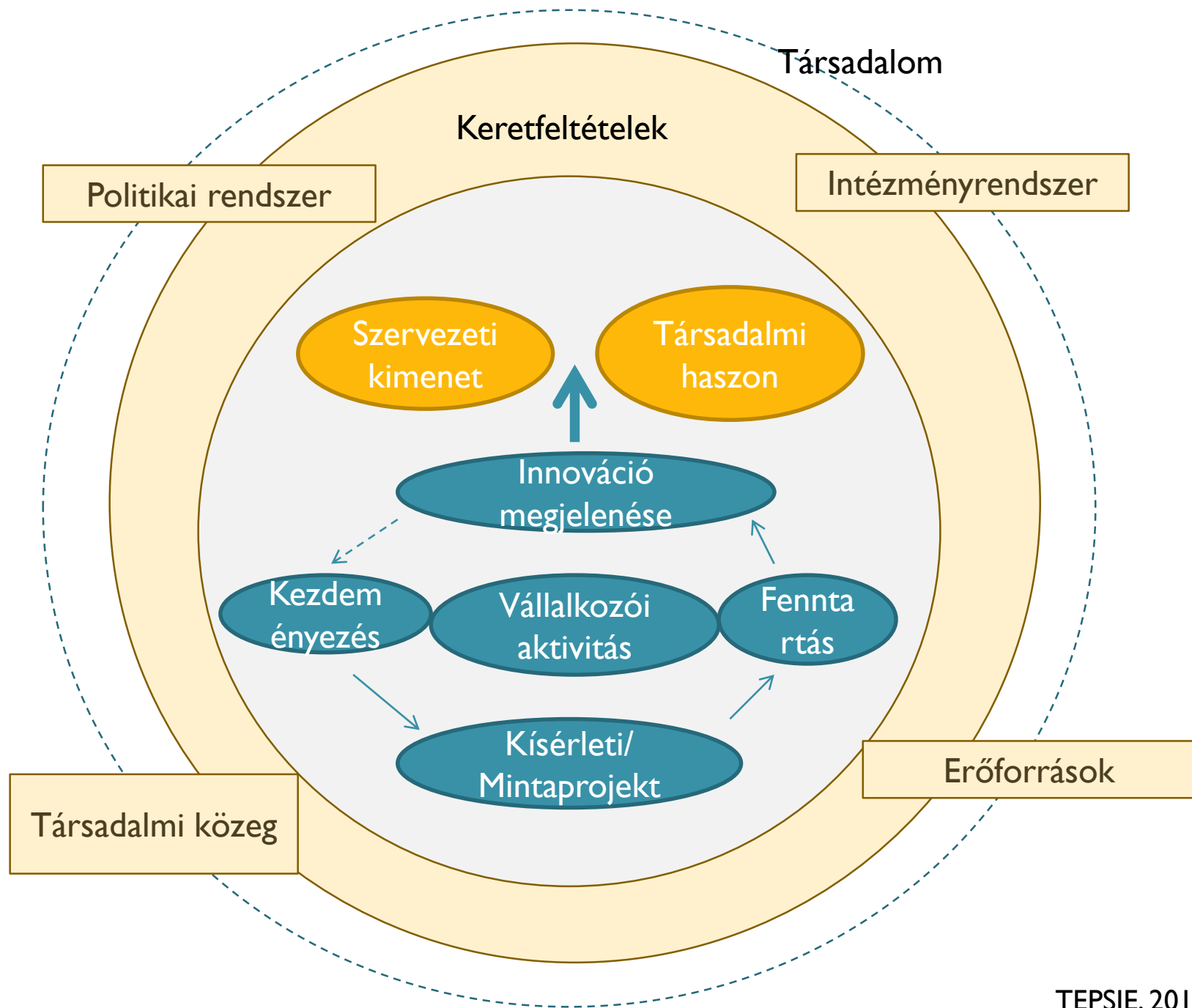
Társadalmi innováció

- Létező társadalmi problémákra és szükségletekre adott olyan újszerű megoldások (új szemlélet, megközelítés, az ezekhez kapcsolódó termék, eljárási folyamat, gyakorlat, hálózat stb.), melyek nyomán új értékek, attitűdök, társadalmi kapcsolatok, vagy struktúrák jöhetnek létre.

Jellemzőik:

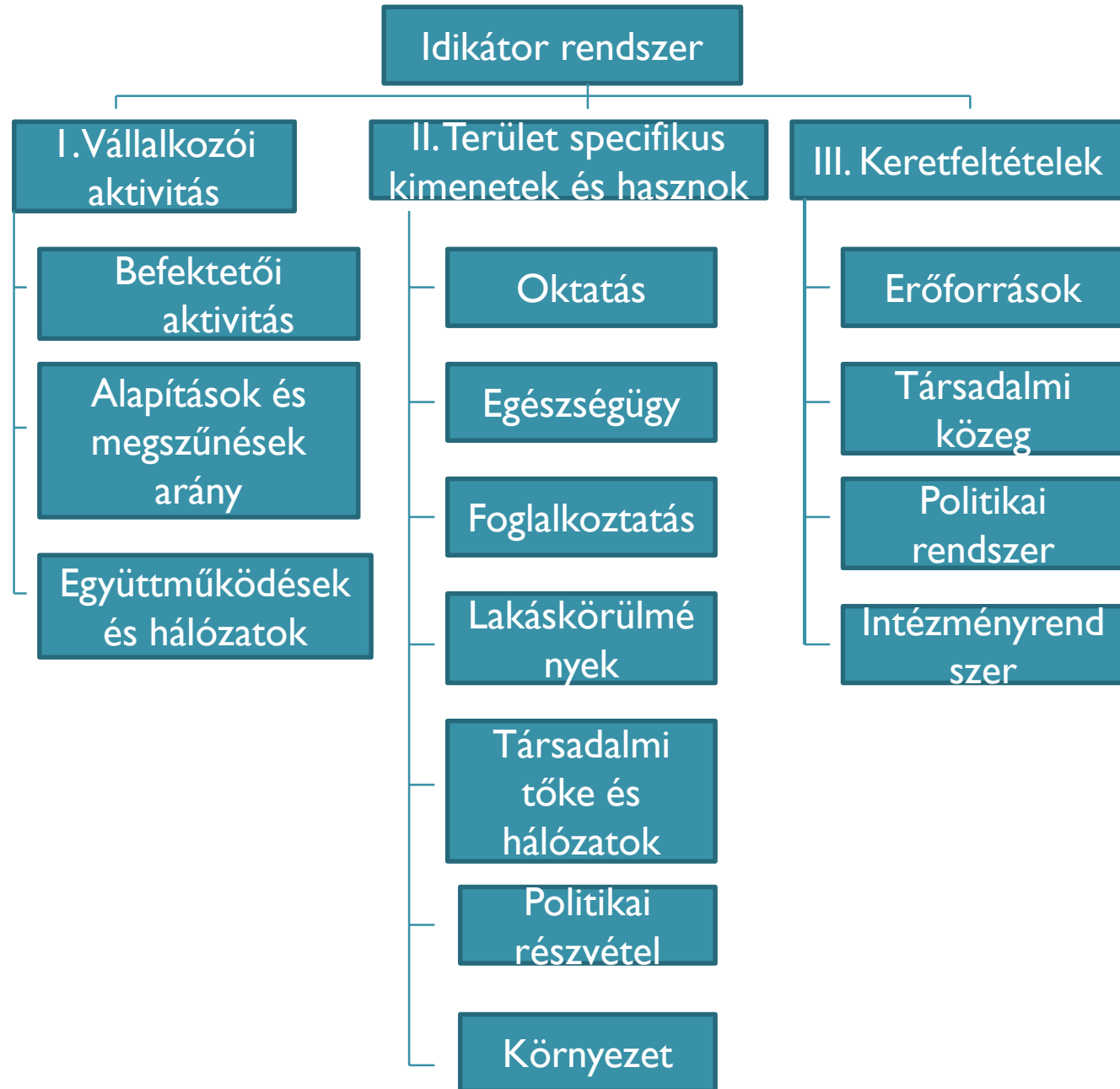
- Komplex problémák gyökeréig hatolnak
- Mély változásokat idéznek elő a rendszer működésében
- Kiszolgáltatottság, sebezhetőség csökkentésének irányába hatnak
- Hatásuk a rendszer több szintjére kiterjed (egyéni, szervezeti stb.)

Visszailleszkedés és társadalmi innovációk kérdőjelei

- Új funkciók keresése a perifériák számára, releváns gazdasági aktivitás
- Elkötelezett szereplők – hosszú, következetes munka
- Új munkastílus, hozzáállás
- Együttműködések - hálózatok
- Oktatás, szemléletformálás – népfőiskolák szerepe
- Társadalmi innovációk célirányos támogatottsága!

Bhim Rao Egyesület programjai

- *Kezdeményezés:* tanult roma fiatalok mintaadó, értékközvetítő tevékenysége egy hátrányos helyzetű vidék hátrányos helyzetű fiataljai között
- *Cél:* hátrányos helyzetű fiatalok iskolarendszerben történő támogatása, ehhez kapcsolódó műveltségfejlesztő és szociális munka
- *Folyamatos tevékenység 2002 óta:*
 - Komplex programok megvalósítása a hátrányos helyzetű családok körében
 - Roma Mentor Projekt, Térségi Tanoda Hálózat, Gombaüzem, Sport és szabadidős rendezvények, Fesztiválok, História-völgy
- *Együttműködés* más szervezetekkel, pályázati források
- *Kihívás:* fiatalok szélesebb köreinek motiválása, bevonása.

História-völgy

- *Kezdeményezés:* Bódva-völgyében, különböző településeken lévő történelmi látványosságok bemutatása egy útvonalon
- 15 állomás, Cserehádi Településszövetség és partnerei
- *Cél:* látogatók idecsalogatása, olyan attrakciókkal ahol eltölt egy-két napot, vásárolhat stb.
- Kapcsolódó rendezvények: Aludtej fesztivál, História Maraton,
- *Jelenleg* a kísérleti projekt fázisban van, fenntartás és valódi menedzsment hiánya

Összegző gondolatok

- Perifériák sorsában kiemelkedő szerepe lehet a következetesen végigvitt társadalmi innovációknak
- A folyamatnak van adoptálható receptje!
- **Legnagyobb kihívások:**
 - **Elköteleződés**
 - **Bevonás**
 - **Szaktudás**
 - **Gazdasági aktivitás, fenntartható üzleti modell**
 - **Állandó menedzsment megkerülhetetlen**

Köszönöm a megtisztelő
figyelmet!

varga.agi14@gmail.com

